

TRENDI RAVNANJA Z ODPADKI V SLOVENIJI

Marjeta PETERLIN, državna sekretarka
MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO IN OKOLJE

Slovenska in evropska pravna podlaga

Nacionalni program varstva okolja - dolgoročni cilji, ukrepi in prednostne naloge

- Priprava Operativnega programa ravnanja s komunalnimi odpadki
- Priprava Operativnega program ravnanja z odpadki

Direktiva 2008/98/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19.11.2008 odpadkih in razveljavitvi nekaterih direktiv - članicam EU nalaga pripravo načrtov ravnanja z odpadki

- V slovenski pravni red prenesena z Uredbo o odpadkih (Ur.l. RS, št. 103/2011)
- Priprava Programa preprečevanja nastajanja odpadkov

Sprememba Zakona o varstvu okolja - večja transparentnost sistema ravnanja z odpadki in njegova večja učinkovitost

Glavna načela predpisov EU

Na področju ravnanja z odpadki je veljavnih 14 direktiv in uredb ES.

Glavna načela:

- obveznost ravnanja z odpadki brez negativnega vpliva na okolje ali zdravje ljudi;
- spodbujanje upoštevanja hierarhije ravnanja z odpadki;
- plača povzročitelj obremenitve

Skupen cilj EU - oblikovati družbo recikliranja v skladu z zavezujočo hierarhijo ravnanja z odpadki:

- preprečevanje odpadkov;
- priprava za ponovno uporabo;
- recikliranje;
- druga predelava (npr. termična obdelava) in
- odstranjevanje (odlaganje).

Pomembnejši okoljski cilji na področju odpadkov

- vzpostaviti **ločeno zbiranje** vsaj za **odpadni papir, kovine, plastiko in steklo**, ne glede na izvor teh odpadkov (komunalni, nekomunalni),
- do konca leta 2012 **predelati**, vključno z energetsko predelavo **najmanj 60% celotne mase odpadne embalaže** ter reciklirati najmanj 55% in največ 80% celotne mase odpadne embalaže (zagotoviti, da se reciklira 60% odpadnega embalažnega stekla ter papirja in kartona, 50% odpadnih embalažnih kovin, 22,5% odpadne embalažne plastike in 15% odpadnega embalažnega lesa),
- v letu 2012 **ločeno zbrati 25%** in v letu 2016 45% mase **odpadnih prenosnih baterij in akumulatorjev**, ki so bile dane na trg v tistem in predhodnih dveh letih
- z novo Direktivo 2012/19/EU o **odpadni električni in elektronski opremi** se spreminja cilj zbiranja teh odpadkov, in sicer iz trenutnih 4kg/preb./leto, na **45% povprečne mase opreme, ki je bila dana na trg v predhodnih treh letih**, v letu 2016, ter 65% v letu 2019,

Pomembnejši okoljski cilji na področju odpadkov

- do leta 2020 **povečati pripravo za ponovno uporabo ter recikliranje odpadnega papirja, kovin, plastike in stekla iz gospodinjstev** in drugih virov, kjer nastajajo tem odpadkom podobni odpadki, **na najmanj 50 % skupne teže**,
- do leta 2020 **povečati pripravo za ponovno uporabo, recikliranje in materialno predelavo nenevarnih gradbenih odpadkov** na najmanj **50 % skupne teže**,
- postopno **zmanjšati delež odloženih biološko razgradljivih snovi v komunalnih odpadkih** - 2006 na 75%, 2009 na 50% in 2020 na 35% glede na izhodiščno leto 1995
- do leta 2020 v Sloveniji zagotoviti **25% delež energije iz obnovljivih virov** v skupni porabi energije

Doseganje okoljskih ciljev

- Stalno in usmerjeno **ozaveščanje javnosti** in posameznih ciljnih skupin
- **Ločevanje odpadkov na izvoru**
- Vzpostavitev ustrezne **infrastrukture za ravnanje z odpadki** (pogoj za uspešno črpanje evropskih sredstev)

Ministrstvo za kmetijstvo in okolje

- skrbi za **pripravo strateških dokumentov in zakonodaje**;
- objavlja letne **rezultate posameznih občin o ločenem zbiranju** komunalnih odpadkov in o doseganju cilja odlaganja odpadkov (spletna stran);
- nudi pomoč lokalnim skupnostim pri pospešitvi izvedbe projektov **izgradnje komunalne infrastrukture**;
- načrtuje **povečanje okoljske dajatve** za onesnaževanje okolja **zaradi odlaganja** odpadkov (z letom 2013).